

JOGOSÍTVÁNY A VOLÁN MÖGÉ, - JOGOSÍTVÁNY AZ ÉLETHEZ

A Magyar Alvásdiagnosztikai és Terápiás Társaság és a CSAKOSZ
közös szimpóziuma

2020.02.29. Győr CSAKOSZ Kongresszus

Jogosítvány a volán mögé, és az élethez!

- A rendelet talán segíteni fog az OSAS kiszűrésében, megtalálásában!
- A házi orvosokra és alvás centrumokra többletmunka és nagy felelősség hárul, de a betegség felismerésével, egy komoly rizikófaktor és társbetegség kezelése kezdődhet meg.
Megelőzhetők az elalvásos balesetek is !

Jogosítvány és OSAS

- Magyarországon **2015. április 1-jén** lépett hatályba az irányelvet meghonosító jogszabály, a 13/1992. (VI.26.) NM rendelet, amely kimondja:
- **„Azon kérelmezőket, akiknél fiziológiai jellemzőik alapján felmerül a mérsékelt vagy súlyos obstruktív alvási apnoé szindróma gyanúja, a vezetői engedély kiadását, illetve megújítását megelőzően alvászavar szűrővizsgálatra kell beutalni. ...”**

Javasolt diagnosztikai és terápiás folyamat az OSAS kiszűrésére

- Az elbíráláshoz javasolt módszer egy **szűrő kérdőív használata**, amelyet a 2013-as brüsszeli OSAS-munkacsoport értekezletén az európai alvástársaságok delegált szakértői konszenzussal hoztak létre.
- A teszt eredményétől függően az egészségi alkalmasság az **első fokon eljáró szervnél** helyben megítélhető, illetve kiderül, hogy lesz-e szükség további műszeres vizsgálatra.

Javasolt diagnosztikai és terápiás folyamat az OSAS kiszűrésére

- A legtöbb gépjárművezető az 1. alkalmassági csoportba tartozik.
- A 2-es csoportba tartozók a kérelmezők kisebb csoportját alkotják, de ők sokkal több időt töltenek a közlekedésben.
- Közel egyforma baleseti kockázatot jelent a két csoport.
- **A szűrést a vezetői engedélyt kérők teljes körében el kell végezni!**
- Az **OSAS fennállásának lehetőségét** első lépésben **házi orvosának vagy a foglalkozás-egészségügyi szakorvosának kell elbírálnia** (alapszűrés)

Javasolt diagnosztikai és terápiás folyamat az OSAS kiszűrésére

Kérdőív első részében tíz kérdés:

- a páciens neme,
- életkora,
- testsúlya,
- testmagassága,
- történt-e korábban vezetés közbeni elalvás,
- volt-e aluszékonyság miatt súlyos (személyi sérüléssel vagy anyagi kárral járó) balesete az elmúlt 3 évben,
- horkol-e éjjelente hangosan,
- észrevették-e, hogy alvás közben leáll a légzése,
- mennyire ébred a páciens kipihenten és diagnosztizáltak-e nála korábban hipertóniát vagy kezelték-e korábban emiatt.

Minden válaszhoz tartozik egy érték, amelyet az OSAS-al való lehetséges összefüggés szerint súlyoztak.

Javasolt diagnosztikai és terápiás folyamat az OSAS kiszűrésére

A szűrőkérdőív második része a nappali aluszékonyság felmérésére szolgáló önkitöltő

Epworth aluszékonysági teszt (Epworth Sleepiness Scale, EES), mely 8 kérdésből álló kérdőív.

A vizsgált személy az elmúlt egy hónap vonatkozásában pontozza annak valószínűségét, hogy elalszik-e bizonyos helyzetekben.

Javasolt diagnosztikai és terápiás folyamat az OSAS kiszűrésére

- Az előszűrés hasznos kiegészítője az **ABPM** , mellyel -az OSAS-ra jellemző- *non-dipper hipertónia* kimutatható
- Így egyben a hipertónia szűrés is elvégezhető.

Javasolt diagnosztikai és terápiás folyamat az OSAS kiszűrésére

kérdőívek és ABPM alapján

OSAS gyanú esetén a kérelmezőt alvásdiagnosztikai központba kell irányítani, ahol műszeres vizsgálatot végeznek

Az alvásdiagnosztikai központban végzett
poliszomnográfias vizsgálat

**erősíti meg a *mérsékelt vagy súlyos OSAS*
*diagnózisát***

Itt történik a **terápia megválasztása és beállítása :**

→ **gyógyszer,**

→ **műtét**

→ **Therasnore,**

→ **CPAP**

OSAS gyanú, – amíg a vizsgálatok folynak- mit tegyünk?

- Az OSAS gyanú esetén, a diagnózis felállításáig, illetve a kezelés megkezdéséig, **javasolni kell a gépjárművezetéstől való tartózkodást**
- Az ehhez szükséges időtartamra megállapítható az egészségi alkalmasság, ha a gépjárművezető nem szenved súlyos nappali aluszékonyságban (ESS érték 15 alatti)
- **Nyilatkozatban elismeri, hogy tudatában van az állapotával járó lehetséges közlekedésbiztonsági kockázatnak, és tüneteitől függően tartózkodik a gépjárművezetéstől.**

OSAS ! – amíg a vizsgálatok folynak mit tegyünk?

- Akinél a szakorvosi vizsgálat kezelést igénylő OSAS-t állapított meg, és aki a terápiát betartja, de ezt friss szakorvosi lelettel igazolni nem tudja , megkaphatja vezetői engedélyét, ha ....
a kezelőorvosnak 3 hónapon belül bemutatja a somnológus szakvéleményét.
- **A gépjárművezetőnek nyilatkoznia kell arról, hogy tudatában van az állapotával járó lehetséges közlekedésbiztonsági kockázatnak, és tüneteitől függően tartózkodik a gépjárművezetéstől !**

10.40- 11.30 ALVÁSMEDICINA, OSAS

Üléselnök: Dr. Ádám Ágnes

10.40 – 11.00 Dr. Alföldi Sándor (Szt.Imre Egyetemi Oktató Kórház, Bp)

AZ OSAS - ÉS A SOKIRÁNYÚ KOCKÁZAT

11.00– 11.10 Dr. Csatlós Dalma Dorottya¹, Dr. Torzsa Péter¹, Dr. Szakács Zoltán²(¹Semmelweis Egyetem, Családorvosi Tanszék, ²Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Alváslaboratórium)

DEPRESSZIÓ, SZORONGÁS, AFFEKTÍV TEMPERAMENTUMOK KAPCSOLATA ALVÁSI APNOE SZINDRÓMÁBAN SZENVEDŐ BETEGEKNÉL

11.10 – 11.30 Dr. Faludi Béla (PTE)

JOGOSÍTVÁNY RENDELET - VAN ÉRTELME ?

Vidd magaddal gondolat :

Az orvosi diagnosztikus gondolkodásba be kell épülnie az alvás minőség szűrés fontosságának, hiszen :

az éjszakai alvásunk minősége - az egészségünk alapja, meghatározója !

Az alvászavar több ***komoly, súlyos betegség***, és ***közlekedési baleset*** forrása lehet!